Anul LXXXVIII — Sibiu, 28 Iulie 1940 — Nr. 31—32

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIU

Telegraful Roman

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitr

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul: Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile se adresează **Administrației** ziarului Telegrafu Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Romania 25 bani Posta

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român
Str. Șaguna 8 Sibiu

Ordinea creștină — scăparea lumii

După abia două decenii de pace aproximativă, atât de frământatul nostru continent s'a precipitat din nou în convulsiunile războiului. Ruina, mizeria și moartea își fâlfâie într'un ritm îndrăcit aripa întunecată peste lume; suferințele oamenilor, în loc să se împuțineze, sporesc cu fiecare zi, iar alvia lacrimilor isvorâte din atâția ochi desnădăjduiți se îngroașe și se tulbură mereu.

Ce zic la toate acestea vracii pricopsirii noroadelor? In laboratoriile lor blestemate ei făuresc, de câteva veacuri încoace, teorii de mântuire publică isvorâte din tendința omului posedat de râvna luciferică de a se proclama singur dispunător de sine și de toate puterile naturii. Copiii noștri sunt îndopați metodic, pe băncile unor școli cari au altă menire de cât aceea de a creia invalizi intelectuali, cu tot felul de concepții și teorii progresiste, cari de cari mai arătoase și mai seducătoare. Aderența lor la realitatea de fiecare zi e nulă, pentru că dimensiunile acestei realități sunt mult mai largi decât spațiul în care bat aripile gândirii rebele a omului smuls din legăturile sale cu firea înconjurătoare. Ce-i de mirare, deci, dacă generație după generație sfârșește prin a închide ochii fără să fi simțit măcar apropiindu-se evul îndestulării totale cu buna liniștea și prosperitatea dorite cu atâta ardoare? Ce-i de mirare, deci, dacă nefericirea omenească sporește direct proporțional cu evoluția falselor teorii progresiste?

Din când în când — voiam să zic: cât de des! — câte o volbură năprasnică, de proporțiile războiului actual, suflă peste lume, lăsând în urmă-i jale și plânset. In fața laboratorului său cu ferestrele sparte, vraciul așteaptă cu șorțul înainte și cu mâinile'n brâu, să-și reia lucrul dela capăt. Tot pe aceeași bază, tot cu același orizont: *materia* — în atotputernicia căreia crede orbește. *Cerul?* Il ignorează, ca și când acesta n'ar fi altceva decât un obiectiv pentru luneta și ochelarii astronomului.

Și nimeni-nimeni din cei amăgiți nu se scoală întărâtat ca o răsbunare să stârpească spița învățătorilor mincinoși ai veacului acestuia. »Nu este drept, nu este nici unul. Nu este cine să'nțeleagă. Toți s'au abătut, împreună netrebnici s'au făcut». (Rom. 3, 10-12). Este marele noroc al omului că poate nădăjdui — și îndoitul lui nenoroc că pregetă să afle dincotro vin adierile norocului lui și de aceea nădăjdueşte în himere, în minciuni. Dornic de-a rămânea în marginile realității, de-a-și desfăta simțurile pipăind-o, el fuge de unica și suprema realitate, sau în cel mai bun caz o ignorează: *nu-l caută pe Dumnezeu!* (comp. Romani 3, 11).

Aici zace toată tragedia lumii moderne. Teoriile materialiste nu l-au putut mântui pe om — și nu-l vor mântui în vecii vecilor. Ordinea concepută de ele e de-o fragilitate notorie: cea mai mică încercare o surpă precum vântul șandramaua de-o zi a unui târgoveț. De aceea numele ei cel adevărat e dezordine — și consecințele ei, catastrofale.

Experiența va putea fi — și prevedem că va fi, deoarece Satan e încă destul de tare'n lume — repetată la nesfârșit. Sfârșitul va fi același: omenirea zilelor noastre, atât de mândră de înțelepții descoperitori ai închinării la vițelul de aur, va dăinui încă destulă vreme ca să vadă că *propășirea* pentru care se trudește, va fi convertită într'un *degradaționism* care va face deliciul mileniilor viitoare.

Zidirea oricărui progres real e exclusă fără îmbunarea prealabilă a omului. Om pe om îl poate îmbuna vremelnic. *Vecinic*, pentru *deapururi*, *numai Hristos* și *Biserica Lui* o poate face. Ordinea stabilită de El în lume, nu-i o ordine oarecare, ci *ordinea;* iar cheagul ei nu o pace vremelnică, ci *pacea* ca atare, »*pacea de sus*« a sfintei noastre Liturghii.

Istoria lumii e plină de răsboaie. O statistică recentă a ajuns la concluzia că numărul anilor, mânjiți cu sângele vărsat al deaproapelui, e mai mare decât ai celor de pace. Și pacea aceasta ce-a fost altceva decât răgaz de urzire a agresiunilor viitoare? Proporția vărsărilor de sânge e aceeași și pentru anii erei creștine — nu ne sfiim a o mărturisi. Dar aceste răsboaie n'au fost făcute în numele lui Hristos, nici chiar atunci când papii Romei călăreau în fruntea oștirilor beligerante. Hristos a admis — mai mult: a proclamat — *permanența răsboiului.* Dar răsboiul Lui se deosebește de toate celelalte prin două însușiri cari îi sunt proprii: 1. e purtat împotriva lui Satan, împotriva răului și a păcatului, iar nu împotriva deaproapelui; și 2. e un răsboiu nesângeros. Birul sângelui l-a plătit El, odată pentru totdeauna și pentru toți oamenii, pe culmea Căpățânii.

Ori de câte ori omenirea a ignorat răsboiul voit de Dumnezeu, ea s'a precipitat în baia de sânge a răsboaielor ucigătoare de frați și a compromis pacea adevărată. Și aceasta s'a întâmplat des; se'ntâmplă și'n zilele noastre. De fiecare dată ordinea creștină — pacea și bunăvoirea propovăduite de Hristos — a fost înlocuită cu păci incapabile s'o înlocuiască, cu păci ale sabiei, cu păci vremelnice.

Pricina acestor încăierări periodice am indicat-o: înrăirea omului, îndepărtarea lui de Hristos.

Secretul curmării vărsărilor de sânge, zace în inversa aceleia: viața în Hristos — fie ea individuală sau colectivă, fie familiară sau națională, dar să fie *așa, numai așa.*

Din fericire, înclinările bune cari sălășluesc în sufletul omului, mai capătă și ele câte odată cuvânt. Cum se face că lucrul acesta se întâmplă de obicei atunci când te afli la strâmtoare? Să fie acest refugiu la puterile lăuntrice, sufletești, pe cari nu le pui în lucrare când îți merge bine, mai mult decât recunoașterea ineficacității bizuirii pe ajutorul oamenilor?... Adică un apel lansat către Cel ce este mai presus de lume, ca să te scape El din primejdiile în cari te-au vârât oamenii... și tu însuți? Uneori da, alte ori nu. Nu, atunci când lipsește credința în posibilitatea stabilirii ordinei suprafirești în mijlocul firii.

Mă explic!

Mântuitorul Hristos ne-a învățat să ne rugăm să se *sălășluiască degrabă* împărăția lui Dumnezeu în lume. Și ne-a arătat îndată ordinea care va trebui să domnească pe pământ: *precum în cer!* Dumnezeu să fie ascultat și respectat de toți și toate. Nimeni să nu i se mai împotrivească pe pământ, așa cum în cer — îngerii și sfinții — nici când nu se pun deacurmezișul voii Sale. Când va fi astfel, putem spune că alăturea de Cerul cel nou, care a eliminat orice neascultare din sânul său, s'a realizat și *pământul* cel *nou* după care suspină toată făptura. Atunci, *renașterea* firii va fi consumată.

Această renaștere va trebui să înceapă cu *înoirea omului.* Cât se vorbește de ea, știm. Orice orator care se respectă, se simte obligat să tăvălească mântuitoarea expresie prin păpurișul discursurilor sale. Sensul ei — *exclusiv creștin* — ca și condițiile înfăptuirii ei — ruperea definitivă cu un trecut de fărădelegi ca să începi o altă viață *cu Hristos*, și nu de braț cu argații Satanei — le scapă celor mai mulți. De aceea înoirea omului, gândită secular, rămâne totdeauna o simplă vorbă sunătoare ca arama, o podoabă gălăgioasă de stil, și nici decum efort sincer împreunat cu lacrimi de căință pentru a îndruma alvia vieții tale către Dumnezeu.

Indeosebi astăzi, expresiile »renaștere«, »înoire« și sinonimele lor sunt utilizate până la abuz. Sinceritatea lor e greu de pus la îndoială. Poți fi sigur însă că acolo unde întârzierea trecerii dela vorbă la faptă se prelungește, a lipsit condiția esențială a spovedaniei făcute, sinceritatea ei.

Nu-mi stă în gând să pun la îndoială sinceritatea mișcătoarelor declarații făcute compatrioților săi de Mareșalul Philippe Pétain, a doua zi după capitularea armatei franceze. Gloriosul ostaș al primei țări latine de pe continent, a confirmat indirect

Să grăească Ardealul!

Avem noi, românii, reputația din bătrâne vremuri, de a fi oameni foarte blânzi și foarte cuminți, — oameni cari nu așteaptă ca alții, din afară, să-i îndrepte pe căile sănătoase ale înțelepciunii.

Am adus, tocmai în aceste zile tulburi, dovezi învederate, deși cumplit de dureroase, că știm să ne jertfim în interesul național al țării, ca și în interesul superior european.

Dar evenimentele se rostogolesc, tumultuos, pe zi ce merge; — ear noi, românii, rămânem mereu așa zicând pasivi în fața lor. E de ajuns să încrestăm faimele vitejilor noștri vecini dela granița de vest cari, neîmpedecați de nimeni, deslănțuesc zilnic o aprigă propagandă, prin radio și presă, împotriva românilor.

In fața unei asemenea metode, Ardealul nostru, în special, nu poate sta pasiv și nepăsător. Poporul său nu mai poate suferi, fără a reacționa, valul de știri tendențioase și minciuni îndrăzneațe, debitate în lumea mare, cu privire la dreptatea ce avem, ca români, asupra teritoriului nostru etnic.

Se impune astfel, în chip firesc, o manifestare publică a voinții ardelenești de a-și apără dreptul și dreptatea unui ținut ce nu mai poate fi desfăcut din corpul României, și pentru care sântem ferm decişi să sacrificăm cele mai înalte bunuri ce avem.

Poporul ardelean trebue lăsat să grăească și să răspundă atacurilor zilnice dela vest, arătând din nou în fața străinătății, în deosebi în opinia publică a țărilor axei, voința și dreptul nostru de a ne apără și păstrà întregimea pământului românesc.

Nu îngăduim nimenui ca soartea noastră să fie făurită fără de noi.

De aceea nu putem decât să ne alăturăm, din tot sufletul, glasurilor ce se ridică în presa ardeleană, care cere ca energiile noastre spirituale să fie utilizate la timp și să înfrunte fără amânare, prin manifestare publică, destinele triste și nedrepte ce ni se pun în vedere.

Trăiți și crescuți în idealul unității naționale, tineri și bătrâni, — cari cunosc însă în mare parte și prigonirile apusului regim străin, — sânt hotărâți cu toții a sângerà mai departe și a nu se lăsà sugrumați — fiindcă așa ar cere „blândețele și cumințenia"...

E vremea, când Ardealul nu trebue și nu poate sta nemișcat. Trăim clipe mari, în care poporul său are să declare, ca și în trecut, că unitatea națională, prin alipirea Transilvaniei la vechea țară, nu s'a creiat pin silnicia tratatelor, ci din liberă și generală voință a ardelenilor, neexceptând nici pe locuitorii săi germani.

lipsa de trăinicie a oricărei ordine sociale şi naţionale detaşată de Cer.

«Avem astăzi mai puţini prieteni, avem prea puţini copii, prea puţine arme şi prea puţini aliaţi. După victoria de acum 22 de ani, *dorinţa de câştig şi de plăceri a înăbuşit spiritul de sacrificiu. Toţi au cerut mai mult decât au dat. S'a voit să se evite orice efort.*»

Par'că Provedinţa l-a păstrat anume în viaţă ca să mustre poporul francez pentru fărădelegile sale! Multe cum sunt, aceste fărădelegi figurează în celebrele cataloage de vicii pe cari Apostolul neamurilor le imputa lumii păgâne a vremii Sale (vezi b. o. Romani 1, 18—32). Adevărul spuselor Lui rămâne în veac: aceleaşi cauze au aceleaşi efecte, atunci şi acum şi oricât va dura lumea.

Bătrânul ostaş al Franţei a vorbit, cu alt prilej, de *renaşterea* neamului său. A vorbit cu simţirea şi înţelegerea pe care i-o putea da spectacolul prăbuşirii ţării sale, căreia i-a agonisit oarecând gloria. Cuvintele mareşalului francez au făcut impresie în toată lumea, umezind ochi mulţi şi deşteptând simţăminte de compătimire.

Dar Franţa va rămânea numai cu atâta dacă renaşterea pe care i-o pune în vedere şeful ei va fi organizată în absenţa lui Hristos. Şi cu ea, toate naţiunile pământului. Căci renaştere fără Hristos nu există, precum nu există om desfăcut de faptele trupului şi capabil de roada Duhului în afara Evangheliei şi Bisericii Lui (comp. Galateni 5, 18 urm.).

Viitoarea ordine a lumii, ca să fie cu adevărat nouă şi trainică, va trebui să purceadă de jos, dela înoirea sufletească a omului — adică să fie o ordine creştină. După aceea, toate celelalte se vor adăuga nouă, în mod automat.

Rolul Bisericilor creştine şi al slujitorilor lor, întru propovăduirea şi promovarea acestei noui orânduiri, este covârşitor şi de nesuplinit. Dar şi din cale-afară de frumos şi de folositor — tocmai fiindcă tinde la scăparea lumii din ghiarele minciunii organizate, cocoţată pe scaunul cel mai de sus al atenţiunii veacurilor atee.

Dr. GRIGORIE T. MARCU

Să ne strângem de pe drumuri...

Plâng filele istoriei sub isvodirea de jar a cronicarilor, căci literele ei sunt încropite din lacrimi şi sânge: »oh! oh! oh! săracă ţară a Moldovei...» Aşa pecetluiau hrisoavele vremii durerea unui neam aşezat la răspântia tuturor răutăţilor, tuturor viforniţelor: durere, neînduplecare şi nădejdi. Mai presus de toate însă — din strigătul resemnării lor — se ridica stâlpul neclintit al credinţei: *nimic nu se'mpleneşte pe pământ fără voia lui Dumnezeu.* El înalţă popoarele şi le sfarmă; El ţine pe poporul Său, cu putere mare şi cu braţ înalt, peste viforniţele veacurilor; El pedepseşte şi mângâe, smereşte şi înalţă, laudă şi ceartă. Era singurul orizont de respiraţie bărbătească şi optimistă: credinţa în ocrotirea Cerului... Căci oamenii se dovedeau neputincioşi şi nemernici, în spulberarea — de vârtej — a vremilor.

Şi iată, veacuri au trecut peste noi şi ocrotirea lui Dumnezeu nu s'a desminţit: ea ne-a daruit mai mult decât visaseră vizionarii.

S'a zis adesea: noi am *suferit* istoria, n'am creat-o. Am suferit-o pasiv, n'am făurit-o activ. Am fost obiect, nu subiect al istoriei. Ar fi în acest fel să socotim toate veacurile rezistenţei româneşti ca un vast gol istoric: noi *n'avem* istorie. Şi totuşi *avem.* Avem istorie, în ciuda acestor generalizării nedrepte, ce aruncă întunerec peste un întreg trecut de jertfe şi de nădejdi. Ne-am mărginit cumva să asistăm pasivi la vârtejul evenimentelor? Ne-am împreunat, fatalişti, braţele şi n'am riscat nici un gest de apărare sau de biruinţă? Am fost atât de tembeli încât n'aveam nici un ideal pentru care să luptăm şi ne era indiferent cum merg lucrurile, numai să avem ce mânca şi să ne târâm de azi pe mâine umilita noastră existenţă? Căci numai acele neamuri n'au istorie, cari trăesc biologic, a căror trăire nu e atârnată de zariştea de lumină a nici unui ideal: popoarele cari n'au nici un orizont spiritual. Animalul din noi, ca orice animal, n'are istorie, pentrucă el, lăsat la propriile lui puteri, *trăeşte*, dar nu poate participa la vreun sens: şi istoria e sens, e învâlvorare a spiritului, e chemarea de sclipiri, de scăpărări stelare peste dureroasele noastre răvăşiri terestre. »Vie împărăţia Ta«, este tot rostul, tot sensul istoriei umane, care păşeşte, cu tălpi de foc, să pipăie, odată şi odată, minunea de raiu şi de vis, a împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ. Cine nu simte biciuirea nostalgiilor ce gâlgâie din adâncurile duhului, nu trăeşte în istorie, ci în zoologie. Istoria e frământare a lutului uman în fire de lumini înalte: orice faptă a neamurilor care întrupează un ideal, care vrea să-l întruchipeze în laturi de lumină, e istorie. Şi precum lutul singur nu e cărămidă, ci numai lutul frământat şi ars în foc, aşa şi trăirea singură nu e istorie, ci numai trăirea frământată şi arsă în flacăra credinţelor cu iz de veşnicie: pe ea se clădeşte cetatea nemuririi unui neam.

In această perspectivă: avem sau n'avem istorie? Cred că nimeni nu va ezita să răspundă: *avem.* Căci ce este existenţa neamului românesc, aici la Dunărea de jos, dacă nu stăvilarul creştinismului şi graniţa barbariei? N'am trăit de azi pe mâine, căciulindu-ne la diferite neamuri ca să binevoiască a ne mări raţia, a nu ne strivì şi a ne mai lungì viaţa. Nu: noi am ştiut care e sensul existenţii noastre, am ştiut ce reprezentăm şi ce apărăm şi a ne impune, prin dârzenia şi eroismul nostru, o anumită turnură istoriei. N'am stat pasivi, ci am fost un element prezent, activ şi dârz în cumpăna veacurilor. Istoria noastră — pot să-i zic *istorie* — e o întreagă epopee: epopee a ortodaxiei, epopee a civilizaţiei europene, epopee a fiinţei noastre naţionale. Rostul nostru istoric e mai ales atârnat de un crez, ale cărui rădăcini sunt înseşi rădăcinile de viaţă ale neamului: ortodoxia.

Că n'am reuşit, în răstimp de o mie de ani, să ne realizăm deplin în domeniul universal al creaţiunilor spirituale? Este aceasta motiv de condamnare şi de pesimism? Nu. Ar fi dacă ne-am fi dovedit inapţi şi refractari faţă de astfel de manifestări. Cu toţii însă suntem de acord că vâltoarea veacurilor a păstrat şi a întărit comoara potenţialităţilor creatoare româneşti. Ele s'au şi realizat parţial şi sporadic în câteva epoci de înmugurire (Ştefan cel Mare, C. Brâncoveanu etc.). Dacă nu s'au realizat integral, nu e din vina noastră. Cine poate pretinde unui popor, în starea în care eram şi în împrejurările respective, să realizeze mai mult în istorie, decât am realizat noi? Pe de altă parte chiar dacă ar fi să pierim fără această împlinire finală, întrebăm: n'au mai existat neamuri cari au pierit pentru un ideal înainte de a-l fi putut realiza? Istoria e trăire, până la incandescenţă, pentru un ideal, fie că la capătul ei e jertfa totală, fie împlinirea desăvârşitoare. Şi jertfa aceasta nu e ea însăşi, într'un anumit sens, împlinirea? Noi avem istorie, chiar dacă ar fi să murim jertfelnic în tranşeele crezului ce ne-a aprins de veacuri zările trăirii noastre. Dar eu nu cred în această perspectivă dramatică, tot atât de valabilă pentru istorie ca şi perspectiva olimpiană a deplinătăţii creatoare. Nu cred pentrucă încă viem, clocotesc în noi energii năvalnice. Poate că Dumnezeu ne va pedepsi (ne-a pedepsit) pentru inconsecvenţele noastre, pentru încercarea de-a ne *trăda* viziunea în aceşti ultimi ani de destrămare. El ne-a răsplătit pentru sângerările noastre de veacuri, ne-a înmănunchiat într'un singur trup şi un singur suflet: copil al suferinţii, copil al credinţii. El ni-a deschis zarea vizionară a posibilităţilor noastre creatoare, ca o vale înverzită în nădejdi şi'nflorită în visuri, aşa cum a arătat lui Moisi, de pe vârful muntelui Nebo, ţara făgăduinţei. Dar noi ce am făcut? Amăgiţi şi ameţiţi de vântul occidentalizării am uitat calea istoriei româneşti, ne-am renegat credinţele, ne-am desmăţat gândurile, ne-am desaxat trăirea şi ne-am risipit pe drumurile rătăcirii. Statul nostru n'a mai fost stat ortodox, cum era cel voevodal, ci stat *anonim* (fără identitate), care n'a putut crea istorie, ci ne-a împins spre destrămare, pentrucă n'avea în inima lui miezul nici unui crez creator. Din pricina acestei renegări, din pricina acestei eclipse de orientare, părăsitu-ne-a pentru totdeauna Dumnezeu? Mânia Lui fi-va în veac peste noi?

El e bun şi îndelung milostiv. Nu ne dărâmă, nici nu ne sfarmă în pulberea drumurilor, ci ne încearcă, ne pedepseşte, ca să ne trezim. Să pornim pe calea istoriei româneşti, pe a cărei culme de vis stă, ca un steag de glorie şi biruinţă, icoana deplinătăţii româneşti: o cultură şi un neam de oameni căliţi şi transfiguraţi în lumina de har a ortodoxiei. Căci fiecare culme a realizărilor depline e un Tabor, sau tinde să fie; fiecare deplinătate e o transfigurare. Şi deplinătatea românească e transfigurare în duh ortodox, pârguire sub zariştile dreptei-credinţe.

Să ne strângem de pe drumuri şi să ne găsim *Drumul*, singurul drum al destinului românesc: acesta e imperativul momentului ce-l trăim.

Voivozii ţineau post negru şi rugăciuni câteva zile cu întreg poporul, drept mulţumită lui Dumnezeu pentru biruinţa din războaie. Noi n'avem nici o biruinţă: suntem goi şi smeriţi cu inima. E vremea îngenuncherilor ispăşitoare, a postului de pocăinţă, a rugăciunii de umilinţă (dar noi purtăm doliu în loc să ne rugăm!). Aceasta trebue s'o înţelegem până nu e prea târziu, până când mânia lui Dumnezeu nu ajunge a fi fără leac, şi să ţâşnească din inima tuturor, turmă şi păstori, isvoarele vii ale nemincinoasei convertiri: »Intoarceţi-vă spre Mine, zice Domnul, şi Eu Mă voi întoarce spre voi«. Intoarceţi-vă spre luminile crezului vostru milenar, dacă vreţi a nu împărtăşi soarta lui Moisi, de-a vedea numai de departe veacul pârguirilor desăvârşitoare şi de-a nu atinge real şi integral ţara de flacără şi cer pe care o întrezărim de pe culmea vizionară a destinului românesc.

Da: noi *avem* istorie; noi avem şi posibilitatea transfigurărilor finale, înfloririlor totale. Dar ele nu vor veni decât dacă vom înţelege — *la timp* — că destinul nostru atârnă peste prăvălirea veacurilor de crezul fiinţării noastre pe aceste meleaguri: *ortodoxia şi neamul.* In acest crez este stânca rezistenţei româneşti, în el — tăria de-a înfrânge vitregiile vremii, neplecarea dârză în faţa tânguirilor deşarte; în el — lumina de har a împărăţiei de mâine, spre ale cărei zări urcăm cu toate însetările darurilor noastre... *Cu o condiţie: să nu-l mai părăsim, să nu-l mai trădăm, ci să l adâncim în sânge, în suflet, în veac...*

Diacon Nicolae Mladin

Două decenii de arhipăstorire

— Ecouri de presă —

(Urmare)

2. »*Legea Românească*« dela Oradea: Dacă mitropolitul Andrei Şaguna a pus, prin Statutul său organic, bazele celei mai strălucite epoci din istoria Bisericii transilvane, ilustrul său succesor, I. P. S. mitropolit Bălan, prin izbânda, pe care a repurtat-o extinzând acel Statut asupra întregii Bisericii româneşti, a pus bazele celei mai strălucite epoci a istoriei vieţii ortodoxe româneşti.

De bună seamă, roadele acestei legi nu se pot produce magic. Rodnicia unei legi atârnă de felul în care cei chemaţi s'o aplice îi înţeleg înlesnirile implicate în spiritul şi litera ei. Rotindu-ne privirile asupra întregului cuprins al Patriarhiei, băgăm de seamă că în mâna I. P. S. mitropolit Bălan, legea de care vorbim, a dat roduri mai bune şi mai frumoase par'că decât oriunde.

3. In «*Renaşterea*« *din Cluj*, directorul ei, dl I. Mateiu, semnează:

Plecând dela reorganizarea adâncă a şcoalei teologice — condiţie de bază pentru toată viaţa nouă a Bisericii — prin profesori cu cea mai mare grijă formaţi, a trecut la selecţiunea colaboratorilor centrali, la întărirea presei bisericeşti şi la reluarea curentului de mult apus al tipăririi de lucrări teologice şi populare, creind Sibiului prin aceasta faima cea mai mare în sânul ortodoxiei româneşti.

Printr'o continuă preocupare de rosturile clerului şi de cultura lui, viaţa religioasă a satelor a luat altă faţă, amvonul devine elocvent, iar altarul isvor cotidian de îndreptare şi sfinţenie.

Cum însă mirenii constitue un element esenţial în viaţa Bisericii, I. P. S. Mitopolit *Nicolae* se întoarce cu toată dragostea spre ei, angajându-i la un activism religios de mari proporţii prin acele societăţi nou creiate cari îi datorează existenţa şi îndrumarea părintească.

Astfel punând în slujba Domnului toate aşezămintele şi mijloacele, toate competinţele şi bunăvoinţele, le-a dinamizat necontenit prin ocrotire şi îndemnuri, spre a realiza cu ajutorul lor idealul „bisericii vii şi militante".

4. »*Foaia Diecezană*« dela Caransebeş:

Fiul preotului năsăudean, crescut în mediu curat, românesc şi ortodox, a agonisit în şcoalele prin care a trecut, tot ce a putut contribui la desăvârşirea unui caracter integru de intelectual de rasă.

Arhiepiscopul şi Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan a reuşit să creeze în Sibiu, în jurul sfântului lăsământ al lui Şaguna, un centru de afirmare ortodoxă, prin cuvânt şi faptă.

Iată pentruce sântem şi noi bănăţenii cu inima alături de I. P. S. Sa, care în toate ocaziile ni-a fost părinte ocrotitor. Intru mulţi ani, Inalt Prea Sfinţite Nicolae!

5. »*Buletinul Sf. Ep. ort. rom. a Timişoarei*«: Noi, bănăţenii cari ne-am bucurat de curând de reînfiinţarea episcopiei de Timişoara, ne mândrim a lua parte cu toată căldura sufletului nostru la această prăznuire şi a zice: Intru mulţi ani I. P. S. Stăpâne!

6. Foaia »*Zarandul*« dela Brad: In cei douăzeci de ani de arhipăstorire, Biserica şi-a văzut înmulţită averea printr'o chibzuită gospodărie; şi-a văzut credincioşii strânşi tot mai mult sub aripa ocrotitoare a altarelor sale sfinte; şi-a văzut înoite şi înmulţite bisericile, care chemau stăruitor la rugă şi mai multă credinţă pe toţi enoriaşii fericiţi că trăesc în ţara lor, şi în acest timp Biserica a văzut întărindu-se credinţa fiilor săi sufleteşti prin osteneala unei preoţimi tot mai luminată şi mai conştientă de menirea sa, pregătită sub directa veghe a I. P. S. Sale fie prin cuvânt, fie prin scris, aşternându-şi gândurile în foile şi cărticelele scrise pe înţelesul tuturor.

(Va urma)

Mângâieri de departe

Dela inimă la inimă

Răpirea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord dela sânul Patriei-mame, a fóst întâmpinată în cele mai multe cercuri de peste hotare cu simţăminte de vădită simpatie pentru cauza românească. Numeroase organe de presă străine, cu prestigiu unanim recunoscut, au demonstrat temeinicia drepturilor noastre nu numai asupra mândrului corn de ţară dela miază-noapte — care n'a aparţinut nici când Rusiei — ci şi asupra pământului românesc dintre Nistru şi Prut.

Aceste generoase dovezi de ajutorare în nevoi, ne-au mângâiat fără doar şi poate. Străinătatea se va convinge, barem acum, că rotungirea României, săvârşită în anul 1918, a fost un act de dreptate istorică, întemeiat pe drepturile noastre etnice, pe cari nu le va putea desfiinţa în vecii vecilor nici cea mai cruntă ocupaţie.

Alături de aceste dovezi ale interesului tot mai viu ce-l manifestă opinia publică europeană faţă de drepturile româneşti asupra ţinuturilor răpite, creşte întăritoare ca o alinare maternă floarea simpatiei individuale pentru fraţii noştri loviţi de năpăstuirile refugiului. Suspinarea lor a răsbătut departe. Şi a stârnit ecouri mişcătoare.

Impărtăşim cititorilor noştri — precum am făgăduit în numărul precedent — o mărturie de mişcătoare iubire frăţească ce ne vine tocmai din Elveţia, ţara libertăţilor just înţelese, a omeniei şi a bunului simţ.

Acum două săptămâni, I. P. Sf. nostru Mitropolit *Nicolae* a primit următoarea scrisoare:

An Seine Exzellenz den H. H. orthodoxen
METROPOLITEN Dr. BĂLAN
SIBIU
Rumänien

ADOLPHUS KÜRY
Episcopus Helvet.
Bonus facientes
non deficiamus

Hochwürdiger Bruder in Christo!

Mit Entsetzen haben wir von den Verlusten gelesen, die Ihr Land und die ehrwürdige orthodoxe Kirche durch die jüngsten Ereignisse erlitten hat. Wir trauern mit Ihnen und gedenken voll aufrichtiger Teilnahme unserer schwer geprüften Brüder.

Wie wir hören, hat es im christlichen Zentrum Cernăuţi nicht an Ausschreitungen gefehlt. Wir sind sehr bekümmert um das Geschick des H. H Konsistorialrates Dr. Tarangul und des H. H. Prof. Dr. Zugrav, die Ihre Kirche am letzten Internationalen Altkatholikenkongress in Zürich vertreten haben. Ebenso bin ich um H. H. Prof. Dr. Gheorghiu besorgt, der i. J. 1930 in Bern am ost-westlichen Theologenkongress teilgenommen hat.

Wenn Sie Gelegenheit haben, den Herren meine Grüsse und meine Sympathie zu übermitteln, wäre ich Ihnen äusserst dankbar, ebenso wenn ich über Sie nähere Nachrichten erhalten könnte.

Möge der Allmächtige Ihr Land und Ihre Kirche vor weiteren Katastrophen schützen.

Seien Sie versichert, dass wir Ihrer Kirche und deren Führer im Gebet gedenken.

Bern, Willadingweg 39
9. VII. 1940

Ihr ergebener
(ss) Dr. Adolf Kürу
Bischof

In româneşte:

Inalt Prea Sfinţite întru Hristos Frate!

Am citit cu consternare despre pierderile îndurate de Ţara Voastră şi de prea cinstita Biserică ortodoxă în urma recentelor evenimente. Plângem împreună cu Voi şi suntem alături, cu toată sinceritatea, de greu încercaţii noştri fraţi.

După cum am auzit, centrul creştin Cernăuţi n'a fost cruţat de orori. Suntem adânc îngrijoraţi de soarta Prea Cucernicului Consilier consistorial Dr. Tarangul şi a Prea Cucernicului Profesor Dr. Zugrav, cari au reprezentat Biserica Lor la ultimul Congres internaţional al vechilor catolici dela Zürich. Sunt de asemenea îngrijorat de Prea Onoratul Profesor Dr. Gheorghiu, care a luat parte la Congresul ost-occidental al Teologilor dela Berna, în anul 1930.

V'aş fi din cale-afară de recunoscător dacă aţi împărtăşi Domniilor Lor, ocazional, salutările mele, precum şi dacă aş putea obţine despre dânşii ştiri mai amănunţite.

Păzească Atotputernicul Ţara şi Biserica Voastră de orice alte primejdii.

Fiţi încredinţaţi că facem pomenire în rugăciunile noastre de Biserica Voastră şi de căpeteniile Ei.

Al Vostru devotat
(s. s) Dr. Adolf Kürу
Episcop

P. Sf. Dr. *Adolf Kürу*, Episcopul vechilor catolici din Elveţia şi profesor titular la Universitatea din Berna, este un ierarh cult şi un teolog cu prestigiu. Revista »*Internationale Kirchliche Zeitschrift*«, care apare la editura Stämpfli & Comp. din Berna, este diriguită de dânsul. In cei treizeci de ani de apariţie, revista numită şi-a pus cu sârguinţă marele ei prestigiu în slujba adâncirii legăturilor de frăţie creştină dintre Ortodoxia răsăriteană şi Biserica vechilor catolici.

Intre teologii noştri, P. Sf. Episcop Kürу are relaţii întinse. De I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae*, care i-a fost oaspe la Berna, îl leagă o veche prietenie.

Gestul P. Sf. Sale este o mărturie elocventă a trăiniciei raporturilor frăţeşti dintre Bisericile creştine, pe cari le-a promovat mişcarea ecumenică.

Asistenţa sufletească pe care ne-o acordă în durerea ce ne-a cuprins pe urma evenimentelor cunoscute, ne întăreşte şi ne încurajază. Promptitudinea cu care a zorit să participe la ea, ne duce cu gândul la cuvântul Apostolului care porunceşte să purtăm sarcinile unii altora. (gr. t. m.)

„Zile grele pentru jidovime"! Am avut nenumărate prilejuri, în ultimul timp, să auzim şoptindu-se această constatare. Mai proaspăt, când posturile noastre de emisiune radiofonică au anunţat că dl ministru al Cultelor şi Artelor a suprimat, prin decizie ministerială, subvenţia acordată ritului mozaic din România.

Măsura în chestiune este una din consecinţele naţionalizării vieţii noastre de Stat. Altele o vor urma, precum altele au precedat-o.

Minoritatea ovreiască dela noi îşi capătă — încet dar sigur — răsplata cuvenită pentru lipsa de loialitate pe care a arătat-o faţă de stăpânirea românească în momentele dramatice ale evacuării Basarabiei şi Bucovinei de Nord. In ostaşii şi funcţionarii români cari i-au apărat de atâtea ori de rigorile mişcărilor antisemite, „macabeii" au aruncat cu pietre şi au tras cu armele. Am înţeles atunci, cu mic cu mare, că am ocrotit la sânul nostru pui de năpârci, cari au supt cu nesaţ toată vlaga ţăranului şi a gliei româneşti. Suntem în drept, deci, barem acum, să luăm măsurile impuse de atitudinea duşmănoasă pe care au manifestat-o faţă de noi. Am răbdat desul — şi destule.

Ovreimea din România trebue să înveţe ce însemnează să dai cu piatra în cel ce-ţi oferă pâine. Cu atât mai vârtos cu cât este ştiut că acest neam, blestemat să rătăcească prin lume fără patrie stătătoare, aţâţă la dezordini înlăuntru şi asmuţă în afară.

Nr. 7678/1940

Aviz

La apelul din Circulara cu Nr. 476/940, privitoare la contribuţia credincioşilor pentru retipărirea cărţii de rugăciuni pentru soldaţi, abia 360 parohii au raportat şi trimis obolul credincioşilor. Invităm oficiile parohiale care n'au raportat şi n'au trimis daniile credincioşilor, să raporteze în termen de opt zile despre rezultatul Apelului nostru şi să trimită sumele încasate la oficiul de cassa arhidiecezan.

Consiliul Arhiepiscopesc

Telegrame şi scrisori de felicitare primite de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae

Românii din Ţinutul Mureş roagă astăzi pe Atotputernicul să aibă în paza Sa pe Mitropolitul lor iubit.

Preşedinte MIHAIL ŞERBAN

*

Rugăm I. P. S. Voastră să primiţi cu prilejul aniversării a 20 de ani de păstorie felicitările şi urările noastre cele mai calde şi respectuoase.

Principele şi Principesa
BASARAB BRÂNCOVEANU

*

Inţeleptului îndrumător sufletesc şi neclintitului apărător al ortodoxiei, urează păstorire îndelungată

SEXTIL PUŞCARIU

*

Urez bunului păstor să vindece rănile lăsate de cei cari au pierdut momentul cel mai prielnic din viaţa Bisericii şi Neamului nostru.

Prof. SIMION MEHEDINŢI

*

Ministerul Cultelor aduce la sărbătoarea de azi omagiul său marelui Ierarh, eruditului teolog, bunului organizator şi ctitor al nouii spiritualităţi în ortodoxia românească.

IENCIU
Delegatul Ministerului Cultelor

*

Fiind reţinut în Cluj, de un examen de bacalaureat, pe care-l prezidez, rog binevoiţi a primi pe calea aceasta, atât în numele meu personal, cât şi al „Frăţiei Ortodoxe Române" expresiunea celor mai curate omagii, din prilejul împlinirii a două zeci de ani de luminată, prestigioasă şi fecundă arhipăstorire şaguniană.

Dr. IOAN MATEIU
Rectorul Academiei Comerciale din Cluj

*

Părtaş cu vie inimă la cinstirea vremii de frumoasă rodnicie a marelui Ierarh, urez îndelunga înzilire şi altă fericită rodire.

Arhimandritul SCRIBAN

*

Pentru aniversarea a douăzeci ani de arhipăstorire, rog primiţi viile mele urări pentru acela care reprezintă cu atâta însufleţire şi înaltă pricepere interesele de propăşire ale Bisericii noastre ortodoxe.

C. I. C. BRĂTIANU

*

Intru mulţi ani Stăpâne!

IOAN AGÂRBICEANU

*

Inalt Prea Sfinţite, rog primeşte urările mele de sănătate.

VETURIA OCTAVIAN GOGA

*

Cu ocaziunea aniversării a douăzeci ani de păstorire vrednică şi patriotică, Vă rugăm primiţi cele mai respectuoase şi cordiale urări de viaţă lungă şi sănătate, pentru a desvolta încă mulţi ani rodnică activitate creştinească, în folosul neamului.

General MIHAIL IONESCU

*

Pentru sărbătorirea Voastră de azi ortodocşii trebue să roage pe Dumnezeu să Vă dea viaţă lungă, să păstoriţi mulţi ani cu mândria veche strămoşească şi cu credinţă că Românul va învinge în ţara lui.

GHEORGHE SION

*

La însufleţirea întregului Ardeal românesc şi ortodox, în preajma celor 20 ani de binecuvântată păstorire arhierească ai Inalt Prea Sfinţiei Voastre, Vă rog să primiţi şi modestele şi respectuoasele mele urări de zile îndelungate şi bună sporire pentru a Vă desăvârşi opera, spre bucuria Mitropoliei transilvane, spre fala Bisericii ortodoxe române şi înălţarea Ortodoxismului ecumenic.

Preotul Dr. GHEORGHE GHIA
Inspector religios-secundar

*

Cu nesfârşită părere de rău, de-a nu putea fi de data aceasta la dreapta sărbătorire a marelui Ierarh al Bisericii noastre, rog pe Dumnezeu să vă ţină sănătos şi voios mulţi ani, pentru izbândirea celor mai frumoase idealuri.

Prof. I. D. ŞTEFĂNESCU

*

La împlinirea a lor 20 de ani de rodnică păstorire, liceul grăniceresc „Gheorghe Coşbuc", care se mândreşte a Vă număra între foştii lui elevi, Vă urează viaţă îndelungată în munca apostolică şi românească desăvârşită pentru binele şi fericirea neamului nostru.

SOROBEA
Directorul liceului „G. Coşbuc"
Năsăud

*

La sărbătorirea a douăzeci ani de arhipăstorire, ca unul ce am fost de faţă la înălţarea Inalt Prea Sfinţiei Voastre pe tronul lui Andrei Şaguna şi am fost martor de-atunci şi până astăzi la marile lupte ce aţi dat pentru întronarea Ortodoxiei ca element constitutiv al naţiunei noastre, singura creatoare a statului, şi pentru dovedirea superiorităţii ei dogmatice, etice şi naţionale asupra catolicismului şi celorlalte confesiuni, rog pe Dumnezeu să Vă dăruiască viaţă şi păstorire îndelungată până la biruinţa definitivă a Ortodoxiei, ca religie unică a naţiunii şi a Statului român.

Intru mulţi ani, Stăpâne!

TUDOR POPESCU, avocat

*

La împlinirea anului 20, de rodnică păstorire, rog primiţi urările mele de bine, cele mai sincere.

TIBERIU BREDICEANU

*

Sărbătorirea a două decenii de binecuvântată arhipăstorire şi conducere spirituală a Ardealului, este un prilej fericit a aduce omagiul de slavă excepţionalei personalităţi ce cu strălucire continuă opera marelui Şaguna şi omagiu de recunoştinţă personală pentru hotărâtorul sprijin ce aţi binevoit a acorda marilor şi adevăratelor opere culturale.

DIMITRIE GUSTI

*

Aflând de serbarea Inalt Prea Sfinţiei Voastre îmi iau voie a Vă transmite urările mele cele mai călduroase

al D-voastră devotat
HANS OTTO ROTH

*

Respectuoase urări de sănătate şi smerită închinare.

AL. LASCAROV-MOLDOVANU

*

Inalt Prea Sfinţiei Sale
Inalt Prea Sfinţitului Arhiepiscop şi Mitropolit Nicolae Bălan

Sibiu

Sărbătorirea cu care sunteţi cinstit la capătul celor douăzeci de ani de frumoasă păstorire în fruntea Bisericii ardelene, este cu adevărat pentru întreaga noastră Biserică naţională un prilej binecuvântat de multă bucurie sufletească.

Inalt Prea Sfinţia Voastră, prin toate cele ce aţi săvârşit, ca patriot şi căpitenie bisericească, v'aţi făcut, cu drept cuvânt, vrednic de Gloria marilor Ierarhi ai Neamului nostru; şi noi cunoscând şi preţuind meritele deosebite şi însuşirile spirituale de care sunteţi înzestrat, ne asociem cu inimă curată la urările frumoase ce vi se aduc şi rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să vă ţină sănătos întru mulţi ani.

Sănătate şi frăţească îmbrăţişare!

† GHENADIE
episcop al Buzăului

*

Inalt Prea Sfinţite,

Din cauza evenimentelor la ordinea zilei, fiind nevoit să plec din Bucureşti direct pe zonă, regret foarte mult că nu pot fi Luni la Sibiu, aşa cum aş fi dorit.

Din toată inima mă asociez cu acei cari Vă sărbătoresc pentru împlinirea a două decenii de păstorire, rugând pe Dumnezeu să Vă ţină sănătos încă mulţi ani, pentru binele Eparhiei ce Vă este încredinţată.

Episcop Dr. PARTENIE CIOPRON

Bucureşti 14 Iunie 1940.

Inalt Prea Sfinţite Părinte,

Aflu că împliniţi 20 de ani de Înaltă Păstorire. Binevoiţi a-mi permite a Vă prezenta din toată inima cele mai respectuoase felicitări, urându-Vă încă mulţi ani pentru continuarea atât de rodnică a Arhieriei pentru fericirea şi luminarea iubitei noastre Românii.

Activitatea voastră, Inalt Prea Sfinţite, nu se poate egala decât cu aceea a marelui Şaguno, care a menţinut prin genialitatea lui Biserica noastră creştină. Inalt Prea Sfinţia Ta însă ai mers şi mai departe şi ai lucrat pentru aşa desvoltare organică, care întrece orice laudă, mai ales că aţi învins cele mai mari greutăţi ale timpurilor catastrofale ce trece lumea de astăzi.

Primiţi încă odată smeritele mele rugăciuni ce adresez bunului Dumnezeu ca să Vă dăruiască sănătate bună şi mulţi ani pentru ca să încoronaţi opera ce aţi început pentru ridicarea şi gloria sfintei noastre Biserici strămoşeşti.

Cu respectuoasele mele sărutări de mâini şi cu cele mai sincere omagii.

THEODOR EMANDI
Ministru plenipotenţiar

Bucureşti, 15 Iunie 1940.

*

Inalt Prea Sfinţite,

Vă rog să binevoiţi a-mi îngădui să vă adresez şi personal respectuoase şi călduroase felicitări pentru împlinirea a 20 de ani de rodnică şi vrednică păstorie în scaunul de Arhiepiscop şi Mitropolit al poporului nostru credincios de peste munţi.

Aţi fost, în tot acest timp, nu numai în fruntea Bisericii, ci în aceea a Neamului, purtătorul de cuvânt — întotdeauna cu puternic şi impresionant ecou — al tuturor credinţelor şi sentimentelor ce ne-au frământat şi însufleţit în momentele de seamă ale vieţii noastre naţionale. Arareori cineva a ştiut şi s'a putut ridica la rolul pe care I. P. Sf. Voastră l-aţi avut şi îndeplinit în aceeştă privinţă. De aceea mulţi vor trece. I. P. Sf. Voastră veţi rămâne însă, ca cea mai înaltă şi autentică expresie prim cuvânt al tuturor dorinţelor şi voinţelor noastre.

De aceea, la popasul sărbătoresc de astăzi, nu Vă putem ura decât ca Providenţa divină — care V'a rânduit urmaş al marelui Şaguna — să Vă ţină în depline puteri şi să Vă dee deplină sănătate, ca să puteţi fi şi mai departe, cât mai mulţi ani, aceleş vajnic apărător al Credinţei străbune şi acelaş însufleţit conducător al Neamului, care, azi mai mult ca ori când, are trebuinţă de atari apărători şi conducători.

Cu această fierbinte rugare către Atot Puternicul, Vă rog, I. P. Sfinţite, să binevoiţi a primi expresia sentimentelor de respect şi devotament ce Vă păstrează al I. P. Sf. Voastre prea plecat fiu duhovnicesc

A. LĂPEDATU

*

Cut — Piatra-Neamţ, 17 Iunie 1940.

Inalt Prea Sfinţite şi mult iubitul meu Prieten

Astăzi, când întreaga biserică a Ardealului sărbătoreşte a 20-a aniversare a urcării I. Prea Sfinţiei Tale pe scaunul Arhiepiscopal al Sibiului în calitate de Mitropolit al Ardealului, Vă rog, să binevoiţi a mă socoti şi pe mine, deşi departe cu trupul, totuşi cu sufletul aproape de toţi aceia, cari Vă înconjoară cu dragoste.

In numele meu şi alor mei viu să Vă aduc omagiul nostru de admiraţie, pentru tot ceeace I. P. Sfinţia Ta, ajutat în mod puternic de mâna Celui de sus, a putut realiza în acest anotimp cu cuvântul înaripat, care izvoreşte din sufletul nobil şi evlavios al I. P. Sfinţiei Tale, cu scrisul învăţat şi cu fapta, doveditoare de marea putere de muncă, cu care eşti înzestrat.

Din tot sufletul Vă aduc şi omagiul meu de dragoste, pe care V'o port, pentru inima caldă şi zelul fierbinte, care Vă încălzeşte în toate acţiunile I. P. Sfinţiei Tale, purtat fiind de continuă grijă de binele şi înflorirea Sftei noastre Biserici şi a credincioşilor, peste cari Pronia divină V'a aşezat Arhipăstor.

In acelaş timp îmi afirm şi marea mea bucurie, că Vă avem pe I. P. Sfinţia Voastră în fruntea Sftei noastre Biserici strămoşeşti din Ardeal, pe care ştiţi să o conduceţi cu spirit înalt şi sfânt, primit de sus, dovedindu-Vă a fi un stâlp puternic în alcătuirea noastră bisericească si cea de stat.

De aceea astăzi cu inima înălţată spre cer aduc rugi fierbinţi de mulţumire bunului nostru Dumnezeu, pentrucă ne-a învrednicit să Vă avem în mijlocul nostru, şi în acelaş timp rog, să Vă susţină încă mulţi, mulţi ani în cea mai deplină sănătate şi vigoare, pentruca să puteţi conduce şi pe viitor, călăuzit de acelaş spirit înalt şi cu înţelepciune, Sf. noastră Biserică pe calea mântuirii, a înaintării şi a fericirii ei adevărate spre binele şi fericirea şi a neamului, şi a ţării noastre româneşti.

Cu asigurarea dragostei mele vechi al I. P. Sfinţiei Tale

Dr. VASILE GHEORGHIU

Nr. 7691/940 Ep.

Comunicat

Se aduce la cunoştinţa Oficiilor noastre protopopeşti şi parohiale, că conform ordinului Ministerului finanţelor Direcţiunea Timbrului Nr. 125 894 din 3 Iulie 1940, Biserica şi părţile ei constitutive sunt scutite de contribuţia naţională excepţională de 2% la cumpărăturile ce efectuiază, fiind instituţiuni de Stat.

Sibiu, 15 Iulie 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 7793/940.

Notificare oficială

despre primirea în Şcoala de cântăreţi bisericeşti »D. Cunţan« din Sibiu

Şcoala de cântăreţi bisericeşti »*Dimitrie Cunţan*« din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia şi Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Bisericii, cântăreţi pricepuţi, conducători de coruri săteşti şi credincioşi cât mai luminaţi.

In afară de cântarea bisericească adevărată, elevii acestei şcoli primesc o educaţie religioasă-morală cât mai îngrijită şi au prilej să deprindă câte o îndeletnicire practică de bun folos pentru toată viaţa lor. Programul şcoalei prevede cursuri de albinărit, pomărit, agricultură, tâmplărie, etc.

Cu începerea noului an şcolar, şcoala de cântăreţi bisericeşti din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleşi fii ai dreptcredinciosului nostru popor şi cu deosebire acelora dintre ei cari urmăresc să-şi creeze o carieră liniştită, o viaţă frumoasă şi pusă întreagă în slujba preamăririi lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, cari doresc să fie primiţi în această şcoală pentru anul şcolar 1940/41, îşi vor înainta, până la 1 Septemvrie 1940, cererile lor pe adresa: «*Direcţiunii Şcoalei de cântăreţi bisericeşti »D. Cunţan« în Sibiu*», însoţindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Ccertificat de naştere,
3. Certificat şcolar (cel puţin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu sufere de boli contagioase şi că nu are nici alte defecte corporale.

In această şcoală se primesc numai fii ai Bisericii noastre, în etate de 15 ani împliniţi şi cari reuşesc la examenul de primire. Acest examen se va ţine în ziua de 30 Septemvrie a. c.

Elevii primiţi vor trebui să aducă cu sine: două rânduri de schimburi, haine de pat (străjac, saltea, pătură sau plapomă, perină, cuvertură albă pe pat, două ştergare, etc.), cuţit, furculiţă, lingură şi o ceaşcă pentru ceai.

Toţi elevii sunt obligaţi să locuiască în internatul şcoalei. Taxa de întreţinere este de Lei 9000 anual şi se va achita în trei rate după cum urmează: Lei 3000 la înscriere, Lei 3000 la Crăciun şi Lei 3000 la Paşti.

Direcţiunea şcolii îşi rezervă dreptul de a mări sau micşora această taxă, dacă împrejurările vor necesita o asemenea creştere sau scădere.

Cursurile vor începe la 1 Octomvrie 1940 şi durează *doi* ani de teorie şi *un* an de practică.

După absolvirea şcoalei se eliberează diploma de cântăreţ bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreţii bisericeşti vor fi retribuiţi din bugetul statului cu un salar lunar fix.

Această măsură s'a pus în aplicare, pentru o parte din absolvenţii şcoalei cu data de 1 Aprilie 1937. Pe lângă aceasta cântăreţii vor avea uzufructul sesiunii cantorale, obţinută din reforma agrară.

Onorata Preoţime e poftită a citi această notificare credincioşilor noştri în sfânta biserică în trei Dumineci consecutive şi a îndemna părinţii cu fii buni să şi-i trimită la şcoala de cântăreţi bisericeşti.

Pe lângă aceasta mai dispunem oficiilor parohiale spre ştire şi strictă conformare următoarele:

***a)* Parohiile cari angajează absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi din Sibiu, până la întroducerea acestora în statele de salarizare, să le asigure din casieria parohială un salar de 500 Lei lunar conform hotărârii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.**

***b)* Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi din Sibiu să fie angajaţi pe lângă cei bătrâni *calificaţi* din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligaţii să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantorale şi jumătate din toate venitele cantorale.**

***c)* Cântăreţii cu diplomă dela Şcoala de cântăreţi angajaţi în parohii cu cântăreţi *necalificaţi* să se bucure de dreptul de-a ocupa strana dreaptă, având consiliul parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiune şi din toate venitele cantorale.**

Posturile de cântăreţi bisericeşti devenite vacante nu se vor mai putea întregi decât cu absolvenţi ai Şcoalei de cântăreţi.

Parohiile noastre cari dispun de mijloace materiale, întru cât vor avea tineri săraci dar dornici de a ajunge cântăreţi bisericeşti, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreţinere la şcoală.

Sibiu, din şedinţa senatului bisericesc ţinută la [redacted] Iulie 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 7165/1940

Comunicare

Se aduce la cunoştinţă, că erezii după pr. Teofil Holerga dela parohia Axente Sever, decedat la 2 Iulie 1940, în baza §-ului 5 din Regulamentul fondului de ajutorare preoţesc au ridicat dela Casieria noastră în numerar, fără nici o reţinere, ajutorul de înmormântare de 40.000 Lei.

Sibiu, din şedinţa secţiei economice a Consiliului arhiepiscopesc, ţinută la 13 Iulie 1940.

Consiliul Arhiepiscopesc

---

* FOIŞOARA *

Constatările şi prevestirile unui ziarist german făcute în 1873, în legătură cu politica de maghiarizare a naţionalităţilor din fosta Ungarie

Astăvară, cu ocazia examenului de bacalaureat, am aflat în depozitul de cărţi vechi ale librăriei Krafft din Sibiu o foarte interesantă broşură intitulată „Vom Sprach- und Völker-Streit Ungarn" de Franz v. Löher, Sibiu, 1873.

O notă, sub textul primei pagini, lămureşte pe cititor că conţinutul broşurii nu e decât reproducerea — cu voia autorului — a articolului cu acelaş titlu din ziarul augsburghez „Allgemeine Zeitung", luna Ianuarie 1873.

In aceeaş notă, mai citim că articolul în discuţie a produs multă vâlvă şi că datorită ecoului ce l-a avut între saşi, constatările sensaţionale ale lui Franz von Löher, librarul Filtsch s'a gândit că ar fi bine să-l răspândească cât mai mult printre cetitorii de limbă germană din fosta Ungarie.

Cu toate că a trecut mai bine de o jumătate de veac, articolul acesta despre „lupta pentru limbă şi naţionalitate" îşi păstrează şi astăzi valoarea lui întreagă şi merită să se revină asupra lui.

Franz von Löher constată că până la 1867 cele 7 naţionalităţi mai numeroase ale fostei Ungarii: maghiarii, românii, germanii, slovacii, sârbii, croaţii şi rutenii au comunicat între ele în limba latină.

In secolul al 19-lea latina devenind tot mai puţin cunoscută, curtea din Viena caută să impună ca limbă de legătură a acestor 7 naţionalităţi din fosta Ungarie, limba germană.

Nobilimea maghiară reacţionează şi pretinde să se dea întâietate limbii maghiare.

Când, în decursul polemicilor cari s'au purtat între cele două tabere, ungurii au cerut întâietate, fiind mai numeroşi decât populaţiile germane, un mare istoric al saşilor, Ştefan Ludwig Roth, a replicat şi le-a servit grofilor ultranaţionalişti argumente usturătoare cerând, încă în 1842, ca limbă oficială, cel puţin în Ardeal, limba românească, fiindcă în Transilvania limba marei majorităţi a populaţiei e limba românească cunoscută şi vorbită de aproape toţi saşii şi de o bună parte din secui.

Deşi despre Ştefan L. Roth, s'au mai scris în coloanele „Universului" cuvinte elogioase, reproduse de toată presa săsească, totuş nu pot să nu reproduc cuvintele lui pe care ar trebui să le săpăm în marmură la răscruci de drumuri şi la punctele apusene de frontieră: „Die Sprache der Walachen ist die eigentliche Landessprache", adică pe româneşte: „Limba românilor este adevărata limbă a ţării" (vezi „der Sprach-Kampf" pg. 47, Zveite Auflage, Hermannstadt 1896, ed. Drotleff).

Dar nu numai reprezentanţii minorităţii germane recunoşteau, acum o sută de ani, preponderanţa limbii române în Ardeal, ca un fenomen natural, ci însişi ungurii. Aşa de pildă Ion Russu-Şirianu în lucrarea „Românii de peste Carpaţi", editată în 1908 de societatea naţionalistă „Steaua", la pagina 30, citează pe Balogh Pál, care afirmă că din 1000 români 69·47 ştiau ungureşte, în schimb din 1000 unguri 369·10 vorbiau româneşte. După o astfel de constatare Balogh Pál adăuga: „Aşa se vede că viaţa de toate zilele este mai mare meşteră decât şcoala, în privinţa oricărei limbi".

După Franz von Löher, planul nobilimii maghiare era ca într'o viaţă de om din cele 15 milioane de locuitori ai Ungariei — dintre cari unguri abia erau 5 milioane — să facă 5 milioane de victime, adecă să ridice numărul vorbitorilor de limbă maghiară la 10 milioane. Cu alte cuvinte fiecare ungur trebuia să maghiarizeze un nemaghiar.

Ori, tocmai pentru a demasca şi a protesta contra acestui plan diabolic, scrie Franz von Löher, articolul menţionat în ziarul „Allgemeine Zeitung" din Augsburg.

Autorul constată că statul maghiar creiat prin dualismul dela 1867, are un caracter feudal, fiind condus de nobili, iar naţiunea maghiară abia atingea o treime din populaţia statului pe nedrept zis maghiar.

Egala îndreptăţire a naţionalităţilor autorul constată că e o minciună legală, o neruşinare plină de haz fiindcă tot maghiarii sunt acela care au întâetate în parlament, justiţie şi administraţie.

Stăpânirea politică e în întregime în mâna maghiarilor, „orbi faţă de drepturile celorlalte naţionalităţi".

După Löher e o nedreptate şi o aberaţie ca popoare germanice, romanice şi slave să înveţe limba turanică a unui mic popor de stepă.

In ce priveşte influenţele reciproce între diferitele naţionalităţi din Ungaria, autorul constată că populaţiile germanice şi slovacii se maghiarizează foarte uşor. In schimb puţine comune săseşti dintre cele mai mici — au dispărut între români. Ba din contră, Russu-Şirianu, în lucrarea citată, afirmă că în judeţul Sibiu am pierdut în favoarea saşilor 17 comune.

Pare cam exagerată afirmaţia lui Löher că în Ardeal s'ar fi românizat o jumătate milion de maghiari. Ceeace e sigur e că, în judeţele Alba, Cluj şi Hunedoara, românii au înghiţit elementele alo-

Probleme-Recensii-Comentarii

Conferinţe preoţeşti. — Preoţimea tractului Braşov s'a întrunit în 2 Iulie c. la Biserica „Sf. Nicolae" din Braşov, în a treia conferinţă a anului în curs. După slujba de invocare a Duhului Sfânt s'a săvârşit o slujbă în sobor pentru pace. A predicat Părintele *Valeriu Voineag*, care dă tâlcuire cuvintelor sfinte: „Voi sânteţi mărturiile mele"... (Fapt. Ap. 1, 8).

Păr. Prot. *Dr. N. Stinghe*, în cuvinte pătrunzătoare, arată că această conferinţă a fost dat să se ţină tocmai în cele mai grele momente pe care le încearcă neamul românesc de 22 ani încoace.

Incercarea, pe care a trimis-o bunul Dumnezeu Ţării noastre, este pentru noi o mare şcoală ce ne învaţă să ne întoarcem la Domnul care ne zice: „Aveţi credinţă în Dumnezeu... că cel ce ar zice muntelui acestuia: ridică-te şi aruncă-te în mare şi nu se va îndoi în inima sa, ci va crede că cele ce zice vor fi, va fi lui orice va zice"... (Marcu 11, 22—23).

Preoţii Constantin, Coman şi Voineag cetesc referatele asupra cărţii Păr. Felea, „Pocăinţa", care face lumină într'o chestiune capitală din activitatea preotului spre a deveni un bun duhovnic.

Preoţii fac apoi, fiecare câte un raport asupra vieţii religioase, morale din parohii, în urma căruia conferinţa se opreşte asupra cazului dela Ţânţari unde pericolul sectar este îngrijorător. In urma discuţiilor ridicate s'a hotărât facerea unui program de muncă, anume compus, pentru combaterea sectarismului.

In încheere se trimite o telegramă Dlui ministru al Cultelor, spre a arăta că preoţimea Braşovului împărtăşeşte întreaga durere pe care o încearcă naţiunea română, dar că niciodată n'a avut o credinţă mai puternică, în restabilirea dreptăţii româneşti, ca astăzi.

Cu inimile pline de credinţă, şi cu sufletele încărcate de dor de muncă, preoţii pornesc să tragă cea mai adâncă brazdă duhovnicească în sufletul enoriaşilor lor.

Coresp.

— Preoţimea cercului religios Gârbova, prot. Mercurea, s'a întrunit în conferinţă în parohia *Reciu* la 30 Iunie 1940. Aşezată de moşi strămoşi în poiana încercuită de pădurile Gârbovei, Cărpinişului, Dealului, Câlnicului şi Cunţei, bisericuţa îşi străjueşte cu osârdie credincioşii dela poalele dealurilor. Slujbele sunt ţinute la acest prilej de soborul preoţilor dela şase biserici.

Momente înălţătoare au fost acelea când se rosteau ecteniile pentru contenirea ploilor şi pentru pacea lumii.

Primul împărţitor de hrană duhovnicească a fost Păr. *Gh. Buzea*-Cunţa, care la priceasnă a rostit o cuvântare dând o sinteză de învăţături şi chemări la viaţa vie. Credincioşii, ţărani, străjeri şi premilitari, se lăsau pătrunşi în inimi de fiecare cuvânt.

După sfinţirea apei Păr. preşedinte al cercului, *I. Muntiu*, a vorbit: despre rugăciune. Cu o tactică de păstor încercat a reuşit să poarte minţile şi simţirile auditorilor pe culmile divine.

Preoţimea, după masa comună, a fixat viitoarea conferinţă în parohia Şpring.

Pr. *A. Străuţ*

Puterea credinţei. — *Glasul vremilor de azi ne strigă nouă creştinilor: Veghiaţi şi vă rugaţi. Rămâneţi în credinţă. Lucraţi bărbăteşte. Intăriţi-vă în Domnul. Dumnezeu e aproape.*

Să înscriem, aceste vorbe, cu flacăra faptei.

In vremea de cumpănă mai ales se simte lipsa unei vieţuiri temeinicite pe dragostea pentru aproapele şi frica de Dumnezeu.

Datoria sf. noastre Biserici, »maica neamului românesc« este să ne călăuzească pe calea dragostei şi a păstrării credinţei, punând din bun timp stavilă relelor ce ne pândesc cu înstrăinare de Hristos.

Destinul românesc este destinul Bisericii ortodoxe, în care ne recunoaştem ca'n gândurile şi dorurile unei mame iubitoare.

Poporul român a crescut sub braţele crucii. Veacuri în şir s'a războit bărbăteşte cu ceice năvăleau să-i calce mormintele şi să-i dărâme altarele.

Neamul românesc şi-a împletit fiinţa cu duhul creştin. Preotul a fost grăuntele din care a crescut stejarul spiritualităţii româneşti.

Astăzi... timpuri de restrişte şi de întunerec încearcă puterea noastră de credinţă.

Valuri ameninţătoare s'abat îndreptate împotriva bisericii, ca să ne sguduie această pavăză puternică.

In aceste timpuri să fim la datorie, „să dovedim duh de eroism moral, ca oameni cu încredere în Dumnezeu şi cu răspundere pentru moralul poporului, fiind gata cei dintâi la jertfele ce se cer. Rolul sf. Biserici şi al slujitorilor ei nici când n'a fost mai covârşitor ca în aceste împrejurări. Să ne arătăm deci la înălţimea lor«: — Să înscriem în suflet aceste părinteşti îndemnuri date nouă de către marele nostru păstor sufletesc, prin Circulara în care ne îndeamnă la rugăciune stăruitoare.

Pr. Miron Maier-Brătei

Cerc preoţesc. — La praznicul sf. Prooroc Ilie, s'a ţinut îndătinatul cerc religios preoţesc în parohia *Ilimbav* (prot. Agnita). Au participat şi au săvârşit sf. Liturghie toţi cei şase C. preoţi cari aparţin cercului numit.

La priceasnă, în faţa credincioşilor cari au alergat la sf. biserică în număr mare, Păr. *Constantin Tipuriţă* din Chirpăr a predicat *despre rugăciune*. In cuvinte potrivite şi folosind pilde nimerite, C. Sa a arătat ce este rugăciunea, cum trebue să ne rugăm şi cât să ne rugăm, mai ales în aceste vremuri sbuciumate, când avem să chemăm ajutorul lui Dumnezeu asupra noastră cu toată osârdia şi fără încetare.

După sf. Liturghie s'a slujit în sobor — tot în sf. biserică — taina sf. maslu pentru folosinţa sufletească a bolnavilor din parohie, şi pentru ca pacea să se sălăşluiască degrabă în lume. Cu acelaş prilej, Păr. *Valeriu Bonea* din Fofeldea a cuvântat despre legătura dintre *Ortodoxie şi naţionalism*.

Parohul locului, Păr. *Ioan Alexandru*, a mulţumit preoţilor participanţi pentru îndemnurile bune ce le-au adresat enoriaşilor săi.

O conferinţă intimă, ţinută în după amiaza praznicului — în cadrul căreia s'au discutat probleme şi preocupări pastorale — a încheiat această folositoare întrunire preoţească. — Preot *C. T.*

Nica Antim Dr. Arhimandrit: *Misionarismul creştin între mohamedani în Orientul apropiat*, 1939. Tip. Eparhială, Bălţi, pg. 175, lei 120.

La Bălţii din centrul Basarabiei, astăzi din nou sfâşiate din trupul ţării noastre, apăruse anul trecut, lucrarea părintelui Arhimandrit, doctor în teologie, Antim Nica. Aceasta documentată lucrare este arătată ca cea dintâi carte (şi, durere deocamdată, ultima) imprimată în Tipografia eparhială din Bălţi, nou înfiinţată de P. S. episcop *Tit* al Hotinului.

Autorul cărţii prezintă lupta misionară, desfăşurată cu mari jertfe, pentru aducerea musulmanilor la Hristos, şi în acelaş timp rolul bisericii ortodoxe şi contribuţia ei în această evanghelizare.

Materialul lucrării a fost adunat în anul de studii 1934—1935, pe care autorul l-a petrecut la Academia din Beirut, Siria.

Expunerile părintelui Arhimandrit vor avea negreşit darul de-a însufleţi pe tinerii noştri monahi, de acum şi din viitor, în străduinţele lor de misionari ortodocşi.

Iordăchescu Cicerone Pr.: *Istoria vechii literaturi creştine*. Partea a treia. Iaşi, Tip. Terek, 1940. XVI + 132 pag. 120 lei.

După primele două părţi ale acestei publicaţii, apărute în 1934 şi 1935 păr. profesor, Cicerone Iordăchescu, la una din facultăţile noastre de teologie, ne prezintă ca întregire a treia parte a manualului menit pentru studenţii teologi, dar şi pentru cercetătorii literaturii patristice, „iscoditori de bunuri sufleteşti din trecut".

Cartea este o excelentă călăuză şi pentru unii, şi pentru alţii.

ŞTIRILE SĂPTĂMÂNII

— Comunicat oficial berlinez anunţă nă prim-ministrul român, dl *I. Gigurtu*, şi ministrul de externe al României, dl prof. *M. Manoilescu*, fac zilele acestea o scurtă vizită în Germania, unde sânt primiţi de Cancelarul Reichului şi de ministrul de externe german.

Se comunică oficial din Bucureşti: La învitarea guvernului fascist, dnii *Gigurtu* ministru prezident şi *Manoilescu* ministru al afacerilor străine vor sosi astăzi Sâmbătă, în 27 l. c., la Roma, pentru a fi primiţi din partea *Ducelui* şi a Contelui Ciano ministrul de externe al Italiei.

— Atât conducătorii statului *bulgar*, cât şi ai *Slovaciei* vor pleca de asemenea într'o scurtă vizită în Germania. Se accentuiază, că ţinta acestor conveniri este întărirea păcii şi în deosebi schimb de vederi în problemele economice.

— Marele discurs, ţinut în faţa Reichstagului, de Fuehrerul Cancelar, Adolf Hitler, afirmă că actualul răsboi este o revoluţie europeană în contra grupurilor care au exploatat întreaga lume. Fuehrerul face Marei Britanii ofertă de pace, — pe care însă guvernul englez o refuză. Astfel răsboiul, cu toate primejdiile sale, se continuă.

— In şedinţa recentă a Senatului universităţii Mihăilene din Iaşi s'a discutat memoriul întocmit de consiliul facultăţii teologice, care cere menţinerea instituţiei, — ce funcţionase până acum în capitala Basarabiei, — în cadrele universităţii dela Iaşi. Detaşarea facultăţii teologice la Chişinău încetând, datorită cunoscutelor împrejurări, ea revine azi la sediul universitar Iaşi. Senatul universităţii a dat aviz favorabil pentru menţinerea facultăţii de teologie.

— Ministerul cultelor a tăiat subvenţia bugetară a cultului mozaic. Statul nu poate ajuta, sub nici o formă, pe ceice neîncetat se dovedesc duşmanii, pe faţă şi pe ascuns, ai năzuinţelor sale naţionale şi creştine.

— Guvernul a luat măsurile necesare în scop de a organiza *lucrările agricole*, la a căror înfăptuire iau parte: armata, poliţia, străjeria. Toţi oamenii de bine vor sprijini, în ordine şi cu însufleţire, această muncă menită să ne asigure pânea cea de toate zilele.

— *Noul prefect* al judeţului Sibiu este numit dl *Dr. Coriolan Ştefan*. Locuitorii judeţului salută călduros pe noul ales, dorindu-i deplin succes în activitatea sa spre binele obştesc.

— *Alte vremuri*. Un ziar parizian face propunerea ca vorbele mari: *Liberté, Egalité, Fraternité*, moştenite dela revoluţia franceză, să fie înlocuite, pe edificiile publice din Franţa, cu alte cuvinte, potrivite actualei vremi, şi anume: *Muncă, Familie, Patrie*.

---

gene. Pe de altă parte, secuii au mari afinităţi faţă de români, între cari au trăit sute de ani aşa cum de altfel a constatat şi cronicarul lor din secolul al 13-lea, Simon Kezai.

Că românii au trăit în raporturi bune cu secuii până la 1867, menţinându-şi naţionalitatea lor, o putem dovedi cu cele constatate de mine în comuna Oaia, jud. Mureş (vezi „Universul" Ianuar 1938).

Recensământul din 1857 menţionează 111 greco-catolici; în 1870, Orbán Balázs menţionează 117 greco-catolici; şematismul diecezei mitropolitane de Alba-Iulia şi Făgăraş din 1900 dă, la pagina 425, 126 de greco-catolici, iar azi dacă deschidem volumul II al recensământului general al populaţiei României (1930, limbă maternă, religie) la pg. 667 rămânem înmărmuriţi, fiindcă abia mai sunt 50 de greco-catolici.

Iată exemplificat, cu date dezastruoase pentru noi, planul de maghiarizare, proces care, început la Oaia după 1900, continuă şi azi.

Cât timp oficialitatea maghiară nu s'a amestecat, noi am putut trăi în Oaia şi în foarte multe sate, uneori chiar românizând, fiind superiori în cultură. Intervenind pela 1900 opresiunea administrativă şi promisiuni de tot felul, am pierdut echilibrul naţional.

L-am pierdut însă şi din alte motive bine sesizate de publicistul german. Löher observă că atât pe români, cât şi pe sârbi religia lor ortodoxă i-a ferit mult de pericolul maghiarizării.

Acolo unde, ca la Oaia, au trecut dela strămoşeasca lege românească, adică dela ortodoxie, nu le-a fost greu să facă şi pasul cel mai primejdios al trecerii la religia romano catolică sau reformată. In Oaia sunt 4 fraţi români de origină, dar maghiarizaţi ca grai; doi, Petre şi Ion Puşcaş sunt de religie reformată, iar Pavel şi Gheorghe Puşcaş au rămas încă greco-catolici.

Această exemplificare confirmă afirmaţiunea ziaristului german care susţine că biserica catolică favoriza, în fosta Ungarie procesul de maghiarizare (Die Katolische Kirche ist dem Magyarenthum innerlich hold, v. p. 9).

Autorul mai observă că dacă maghiarizarea va continua în ritmul început la 1867, ea va face progrese mari. Şi într'adevăr în aşa zisele judeţe secueşti, crucile din cimitire şi bisericuţele dărăpănate atestă şi confirmă prevestirile lui Löher. Ele singure mai arată, că până în 1867 erau acolo şi foarte mulţi români cu frumoase nume ca: Gheorghişor, Frunză, Moldovan, Radu, Olteanu, Duca. Familiile acestea există şi azi, dar cu graiul şi ortografia maghiarizate, fiindcă ungurii după 1867 au fost „orbi faţă de drepturile celorlalte naţionalităţi".

Löher mai prevestea, în 1873, că cele mai multe victime maghiarizarea le va face între germanii catolici, ruteni şi slovaci, iar cei cari vor rezista mai mult vor fi sârbii, românii ortodocşi şi saşii.

Azi şvabii catolici şi maghiarizaţi cu zecile de mii, atât în Banat, cât şi în Satumare, datorită grijei şi deosebitei atenţiuni a statului român şi au revenit la vechea lor naţionalitate.

Dacă Franz von Löher, ziaristul dela Augsburg ar mai trăi, sunt sigur că ar reţine acest adevăr şi ne-ar lăuda ca un sincer prieten, aşa cum sinceri şi binevoitori au fost românii în toată istoria lor cu minoritatea germană.

N'am fi deloc pretenţioşi, dacă azi, am cere şi noi acestei minorităţi să fie tot aşa de leală şi tot aşa de ataşată românismului care i-a dat prilejul unui sfert de veac de renaştere naţională şi de propăşire economică.

Prof. **Ion Hurdubeţiu**
Câmpulung-Muscel

Organizaţi Reuniuni de femei

Meditaţie

Veşnica şi singura iubire

Flacăra candelei, de pe sfântul Mormânt, acum după nouăsprezece veacuri, trimite celor frânţi şi obidiţi razele mângâierii. Această flacără este iubirea sfântă care străjuieşte Mormântul, acolo departe în Ţara maslinilor.

Cenuşa de pe slăvitul Mormânt, dospită din cea mai luminată iubire, acum dup'atâtea vecuri e caldă, căci vin mereu, din cuprinsul pământului, păstori şi regi, cu aur, smirnă şi tămâie.

Omul Dumnezeu, din înălţimea tronului ceresc, priveşte mulţimea păşind cu frică pe urmele sfinte: în creştetul munţilor, pe valurile lacurilor, la umbra maslinilor, în pustiul deşerturilor.

La răspântia drumului crucea Domnului stă de strajă, milioane de suflete şi-au deschis izvorul lacrimilor de durere. Domnul priveşte blând, şi iubirea răsbate văzduhul prin chemarea sfântă: Veniţi la mine toţi cei obosiţi şi însetoşaţi...

Omul Dumnezeu, biciuit, răstignit şi ucis, a înviat din moarte ca să fie aşezat pe tronul iubirii de acele suflete creştine, care caută la El alinare, bucurie. Florile recunoştinţei, de pe sfântul Mormânt, iată au răsărit din luminata iubire a apostolilor şi a martirilor, flori care sânt veşnic vii, căci azi mii de creştini le stropesc cu lacrimi de sânge.

Veşnica şi singura iubire, este drumul luminii spre Canaanul ceresc.

Pr. **Miron Maier-Brătei**

INFORMAŢIUNI

Ştire personală. I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat Luni, 15 Iulie a. c. la Bucureşti pentru rezolvirea unor chestiuni importante bisericeşti, iar Joi 18 Iulie a. c., s'a reîntors la reşedinţă.

Distincţii. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a acordat, din prilejul împlinirei alor două decenii de binecuvântată arhipăstorire, următoarele distincţiuni:

1. *Crucea de protopop Stavrofor* PP. CC. LLor prot. Emilian Cioran, Consilier mitropolitan, Sibiu, prot. Dr. Dumitru Stăniloae, Rectorul Acad. teol. „Andreiane" Sibiu, şi Ioan Moţa, protopop, Orăştie.

2. A hirotesit întru *protopop onorar* pe P. C. Sa păr. Dr. Spiridon Cândea, Consilier arhiepiscopesc în Sibiu.

3. A hirotesit întru *arhidiacon* pe cuc. diacon Ioan Circov, exactor la Consiliul arhiepiscopesc, Sibiu.

4. *Brâu roşu* a acordat următorilor: Diacon Dr. Grigorie T. Marcu, prof. la Acad. teol. „Andreiană", Sibiu; diacon Alexandru Popa, secretar consistorial, Sibiu; pr. Zosim Oancea, prof. de religie la Şcoala normală ort. rom. „A. Şaguna", secţia de fete, Sibiu; Pr. Ioan Popa, prof. de religie la liceul de fete din Braşov; diacon Valer Fugătă, prof. de religie la liceul ort. rom. „A. Iancu" din Brad; Nicolae Gogonea, preot în Râşnov (prot. Bran); Ioan Nan, preot în Sânpetru (prot. Braşov); Adam Lăzărescu, preot în Zam (pròt. Dobra); Gheorghe Vasu, preot în Voila (prot. Făgăraş); Adrian Botiş, preot în Baia Craiului (pròt. Hunedoara); Dr. Romul E. Iacob, preot în Bretea Murăşană (prot. Ilia); Teofil Ioanovici, preot în Livezeni (prot. Jiu); Chirion Marcu, preot în Şeica mare (prot. Mediaş); Ioan Dăian, preot în Sângătin (prot. Mercurea); Eremie Ticuşan, preot în Covasna (prot. Oituz); Iosif Dumitru, preot în Beriu şi Iosif Vinţan, preot în Orăştie (prot. Orăştie); Sebastian Rusan, adm. protopopesc, Odorheiu; Vasile Dobre, preot în Căpâlna (prot. Sebeş); Ilie Păştina, preot în Vălcele şi Ioan Garcea, preot în Băţanii mari (prot. Sf. Gheorghe); Ioan Roman, preot în Tălmăcel şi Nicolae Topolog, preot în Turnişor (prot. Sibiu); Aurel Stoicovici, preot în Sighişoara; Ioan Pădureanu, preot în Şoimuşul român (prot. Târnava); Ioan Chişiu, preot în Ernea (prot. Târnava mare) şi Ioan Bireu, preot în Buceş-Vulcan (pròt. Zarand).

Doi ani *s'au împlinit din ziua când s'a stâns din viaţă marea Regină* **Maria,** *odihnindu-se în cavoul voevodal dela dela mănăstirea Curtea de Argeş. Amintirea Celei ce s'a identificat întru toate cu aspiraţiile naţionale ale neamului, va trăi pururea în sufletele româneşti. Binecuvântată în veci să-i fie pomenirea!*

— Parastase, pentru mult regretata Suverană, s'au ţinut în toate bisericile din cuprinsul mitropoliei noastre. In biserica catedrala din **Sibiu** *parastasul a fost slujit de I. P. C. Sa arhimandrit* **Teodor Scorobeţ,** *păr. consilier prot. stavrofor* **Em. Cioran,** *păr. consilier Dr.* **A. Gâlea,** *în asistenţa reprezentanţilor autorităţilor locale şi a unui mare număr de credincioşi.*

In interes general *şi pentru raţiuni superioare de stat ministerul cultelor a luat măsuri, ca reprezentanţii tuturor cultelor creştine, din cuprinsul statului român, să nu mai oficieze pe viitor sf. Taină a botezului pentru mozaici.*

† Prof. Traian Bratu s'a stâns din viaţă într'un sanatoriu din Bucureşti. Fiu de ţăran răşinărean, Traian Bratu, rector al universităţii din Iaşi şi fost preşedinte al Senatului, a dus o viaţă de cinstită muncă slujind drept pildă grăitoare de omenie. Odihnească cu dreptii!

Concurs. In 25 Septemvrie 1940 se va ţinea, la Şcoala de aplicaţie Bucureşti, strada Izvor 137, concurs pentru ocuparea a 21 locuri vacante de *preoţi militari* activi cu gradul de căpitan; din aceste 21 locuri sânt repartizate pentru ortodocşi 12 locuri, restul pentru celelalte culte. Concursul se ţine în faţa comisiunii sub preşedinţia P. S. Sale Partenie Ciopron, episcop al armatei, şi constă dintr'o probă scrisă şi una orală, în chestiuni de ordin religios şi general-cultural. Cererile au să se înainteze, până la 20 Septemvrie c., către Inspectoratul Clerului militar în Alba-Iulia, şi au să fie însoţite cu actele trebuitoare, (de naştere, studii — licenţă, doctorat, sau Academie teologică, — certificat despre o practică pastorală de cel puţin 3 ani, recipisă dela Adm. fin. despre depunerea sumei de o mie lei pe seama Inspectoratului Clerului militar Alba-Iulia ca taxă de examen). Informaţiuni se pot cere dela numitul Inspectorat.

— Pe ziua de 1 August a. c. Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc a numit pe părintele director *Ştefan Morariu* în postul de preot eclesiarh al Catedralei, ear în postul de director al Şcoalei de cântăreţi pe păr. profesor *Dumitru Călugăr.*

Dela Prefectura judeţului Sibiu. Pentru ajutorarea refugiaţilor din Basarabia şi Bucovina, la apelul lansat de Prefectură, populaţia judeţului Sibiu, adânc impresionată de lovitura grea pe care a trebuit să o încerce fiii neamului din aceste ţinuturi, au donat pentru uşurarea şi alinarea celor în suferinţă: Locuitorii com. Săliişte, Lei 42.000. Protopop Bădilă, Lei 1000. Reuniunea fem. rom. de meseriaşi şi „Ocrotirea neputincioşilor", Lei 5000. Doamna Trifan Cecilia, Lei 500 şi haine. Dl Trifan Lucian, Lei 200. Dl Ieronim Stoichiţa, advocat, Lei 5000. Dl Profesor Jantea, Lei 1000.

In Internatul de fete al Asociaţiei „Astra", Sibiu, str. Şaguna 8, se primesc, pe anul şcolar ce vine, eleve dela şcoalele din Sibiu de fete, care se anunţă la Direcţie până la *20 August* 1940. Taxa de întreţinere în internat este de lei 1700 pe lună, sau 17.000 lei pe anul întreg şcolar, plus 500 lei taxa anuală a medicului. Se cere pentru eleve îmbrăcămintea necesară, rufăria de pat ş. a. Inscrierile *la şcoală* se fac de-a dreptul la direcţia şcoalei respective în luna lui August.

Act de mulţămire. Preotul Z. Filip şi consiliul parohial din Mânierău, prot. Hunedoara, aduc vii mulţămiri dlui deputat *Constantin Bursan* pentru frumoasa sumă de 50.000 Lei (cincizecimii), dăruită în scopul renovării sfintei biserici din această parohie. — *Coresp.*

Act de mulţămire. Credincioşii suburbiei Braşov-Dârste aduc mulţumită dlui *Dumitru Voina,* proprietarul întreprinderilor metalurgice din Bucureşti şi Braşov, pentru ofranda săvârşită pe altarul Sfintei noastre Biserici, dăruind suma de lei *un milion,* în efecte ale Imprumutului Consolidării, ca fond de ajutorare a săracilor români ortodocşi din Braşov-Dârste. — Preot *Nic. Bârsan.*

Nou protopop al Sătmarului a fost ales P. C. Sa păr. *Sebastian Rusan,* adm. prot. al Odorheiului. Alegerea dela Satu-Mare a fost condusă de păr. consilier Alexe Latiş, delegatul P. S. Sale episcopului Vasile al Maramureşului.

Familie cu copiii *numeroşi,* în Cehia şi Moravia, este considerată atunci, când are *şapte* sau mai mulţi copii. Astfel de familii cehe sânt astăzi în număr cam de şapte mii: toate aceste familii se bucură de *ajutor naţional.* Li s'au dat, până la sfârşitul anului precedent, o sumă de 1,300.000 coroane cehe, precum şi alimente în valoare de un milion coroane.

In atenţiunea părinţilor cari au copii orbi. In aşezământul pentru Ocrotirea Orbilor din Cluj, mai fiind locuri libere cu întreţinerea pe cheltuiala Statului, se primesc pentru educaţie şi învăţământ, pentru anul şcolar 1940/1941, copii *orbi* (numai băieţi) în etate de 7—12 ani. Ei trebue să fie perfect sănătoşi şi educabili. Cererile timbrate legal, însoţite de actul de naştere, certificatul de naţionalitate, certiticatul de paupertate (sărăcie) şi certificatul medical, se trimit *Aşezământului pentru Ocrotirea Orbilor,* Cluj, Str. Regele Carol II, Nr. 25, până cel mai târziu la 15 Septemvrie 1940.

ŞTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 28 Iulie, va predica păr. protopop *Gheorghe Maior.*

Convocare. Membrii „Reuniunii culturale naţionale a meseriaşilor români din Sibiu" se convoacă în Adunarea generală extraordinară ce se va ţinea Sâmbătă în 3 August a. c. la ora 8 seara, în localul Reuniunii.

La ordinea zilei: Introducerea gazului metan. Eventuale. *Comitetul.*

CARŢI ŞI REVISTE

Rostul biologic a femeii de *Dr. Const. Stanca,* conferenţiar universitar. Tip. „Grafica", Cluj, 1940. Pg. 14. Preţul? Cuprinde lămuriri foarte folositoare sănătăţii femeilor.

Nr. 7894/940

Comunicat

Constatându-se că unii locuitori dela ţară pleacă la oraşe să-şi caute de lucru şi se expun să rămână pe drumuri şi fără posibilităţi de trai, On. Minister al Muncii îndeamnă populaţia rurală să nu-şi părăsească ocupaţiile dela ţară.

Când s'ar ivi la orase nevoia braţelor de muncă dela ţară, Ministerul Muncii se va îngriji prin organele sale ca Primăriile dela sate să conscrie pe ceice pot găsi de lucru la oraşe. Ajutoarele pe seama celor fără de lucru la oraşe, proveniţi din locuitorii dela sate, sunt sistate.

On. Preoţime să aducă la cunoştinţa celor dela sate această stare de lucruri.

Sibiu, la 18 Iulie 1940.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 97/1940 parohial (50) 1—1

Publicare de licitaţie

Parohia ortodoxă-română Şeica-mare, jud. Târnava-mare, dă în licitaţie publică la **12 August 1940,** ora 4 d. m., cu oferte închise, în localul parohial complectarea lucrărilor la construirea nouei Biserici.

Ofertele se vor face pentru lucrarea în alb — zidărie şi tencuială prevăzută în deviz, conform planului şi devizului estimativ.

Participanţii vor depune odată cu ofertele şi o garanţie de 5% din valoarea devizului în numerar sau efecte publice.

Nu vor fi admişi la licitaţie decât antreprenori sau maeştri diplomaţi.

Caetul de sarcini, devizul şi planul pot fi văzute în orice zi la of. parohial ort. român Şeica-mare.

Şeica-mare, la 12 Iulie 1940.

Pr. Chirion Marcu
paroh

Nr. 97—1940 par. (51) 1—1

Publicare de licitaţie

Parohia ort. rom. din **Luncoiul de jos,** protopresbiteratul Zarand-Brad, judeţul Hunedoara, dă în intreprindere prin licitaţie publică zidirea — în roşu — a noului edificiu bisericesc din numita parohie, conform planului, devizului şi condiţiunilor de licitaţie aprobate de P. Ven. Cons. Arhiepiscopesc Sibiu Nr. 6287—1940.

Licitaţia se va ţinea în ziua de 11 August 1940, ora 3 p. m., la oficiul parohial ort. rom. din Luncoiul de jos, şi în caz de nereuşită licitaţia se va ţinea în ziua de 18 August la ora 3 p. m. la acelaşi oficiu parohial.

Planul, devizul şi condiţiile de licitaţie, cum şi caetul de sarcini, se pot vedea la oficiul parohial.

Parohia va da cărămida, piatra, nisipul necesar şi un (1) vagon ciment.

Licitaţia se va face pe baza ofertelor închise şi însoţite de o garanţie de 5% din valoarea lucrărilor fie în numerar sau în rente de stat înzestrarea armatei.

La licitaţie se vor admite numai antreprenorii calificaţi, consiliul parohial având dreptul de a accepta oferta şi pe ofertant. Concurenţii nu pot pretinde nici un fel de spese de deplasare. Toate taxele şi impozitele pentru a redacta contractul îl privesc pe celce ia în întreprindere lucrarea.

Actele de licitaţie se vor trimite spre aprobare P. Ven. Cons. Arhiep. Sibiu, iar după aprobarea lor se va încheia contractul cu antreprenorul lucrărilor.

La caz de neprezentare a nici unui oferent, Consiliul parohial va da lucrarea de zidire a bisericii în roşu pe cale de bună învoială.

Luncoiul de jos, la 15 Iulie 1940.

Pr. Alexandru Fugătă

Mr. 158/1940 prot. (49) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I. **Sibiu-Inf. II** (Lazaret), protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Sesiune parohială în mărime de 16 jug., arător şi fânaţ.
3. Folosinţa curţii şi grădinii parohiale.
4. Preţul alor trei stânjini de lemne anual.
5. Stola uzitată.

Cererile de concurs, însoţite de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, ve vor înainta P. Ven. Consiliu arhiepiscopesc din Sibiu, care va face numire la această parohie.

Oficiul protopopesc ortodox-român Sibiu, în înţelegere cu consiliul parohial.

Sibiu, la 6 Iunie 1940.

Emilian Cioran
protopop

Nr. 201/940 prot. (46) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Roşia,** protopopiatul Sibiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Casă parohială şi grădină.
3. 32 jug. sesiune parohială, din cari 9 jug. arător, 23 jug. fânaţ.
4. 6 st. lemne de foc făcute şi transportate de credincioşi.
5. Stola obicinuită.

Cererile de concurs. însoţite de încuviinţarea de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopesc şi de actele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Sibiu, în termenul fixat.

Candidaţii se vor prezenta cu încuviinţarea prealabilă a oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sărbătoare în parohie, pentru a sluji, predica şi pentru a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc or. român Sibiu, în înţelegere cu consiliul parohial.

Sibiu, la 3 Iulie 1940.

Emilian Cioran
protopop.

Citiţi, sprijiniţi şi respândiţi ziarul

Telegraful Român

Nr. 303/940 (47) 2—3

Concurs

Pectru întregirea parohiei de clasa a III-a **Crăciuneşti**, protopopiatul Băiţa, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariţie în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Intregirea dela stat.
2. Sesiune parohială: 6 jug. 972 st. p. arător, 1 jug. 560 st. p. grădini, 875 st. p. livezi, 1 jug. pădure, şi folosirea cimitirului.
3. Stola obicinuită în parohie.

Parohia Crăciuneşti, în care se află exploatări miniere, se află în nemijlocită apropiere de sediul oficiului protopopesc, are comunicaţie spre Deva şi Băiţa de două ori la zi cu autobusul.

Cererile de concurs, însoţite de încuviinţarea de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arh. şi de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român din Băiţa, în terminul fixat.

Candidaţii se vor prezenta, cu încuviinţarea oficiului protopopesc, într'o zi de Duminecă sau sărbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica şi cânta în biserică şi pentru a fi cunoscuţi de credincioşi.

Oficiul protopopesc ortodox român Băiţa, în înţelegere cu consiliul parohial.

Băiţa, la 5 Iulie 1940.

Dumitru Săcărea
protopop.

Redactor responsabil: Prot. Dr. D. Stăniloae

Editura şi tiparul Tipografiei Arhidiecezane